

مقایسه اجمالی انواع یادگیری طوطی‌وار و معنادار از دیدگاه شناختی آزوبل و روان‌شناسی انسان گرایانه راجرز

مریم سادات مشعشی^۱، لیلی مسگرزاده اقدم^۲

^۱ فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد آموزش زبان آلمانی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۲ استادیار، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (مسئول مکاتبات).

چکیده

از دیرباز، بشر جهت نیل به زندگی بهتر، سالم‌تر، و آرام‌تر و نیز به جهت اجتماعی بودنش، به انتقال مفاهیم و تبادل افکار نیازمند بوده و مدت‌های مدید است که جوامع گوناگون درصدد تربیت معلمان، مدرّسان، و اساتید (که در این مقاله از ایشان به‌عنوان آموزش‌دهنده یاد شده است) برآمده‌اند و انواع گوناگونی از کلاس‌های درس برگزار می‌شوند که در اکثر آن‌ها گویی عناصر تدریس به‌درستی و با دقت و بررسی‌های همه‌جانبه انتخاب نگردیده‌اند یا چنانچه صحیح هم انتخاب شده باشند، این‌گونه به نظر می‌رسد که به‌درستی کنار هم چیده نشده‌اند. و مدت‌های بسیار است دانش‌آموزان، زبان‌آموزان، و دانشجویان (که در این مقاله از ایشان به‌عنوان آموزش‌گیرنده یا فراگیرنده یاد شده) با عزمی جزم در کلاس حضور بهم نمی‌رسانند یا چنانچه حضور می‌یابند، از انگیزه کافی و وافی برخوردار نیستند. صرف‌نظر از دلایل و علل فردی عدم انگیزه افراد که می‌توانند شخصی، خانوادگی، کاری، تحصیلی، اقتصادی، اجتماعی، و غیره باشند، مسئله فوق‌الذکر حائز اهمیت به نظر می‌رسد که مقاله پیش رو به یکی از علل اصلی و اساسی آن که هنوز با پیشرفت علم و شناخت و درک فنون تدریس نادیده انگاشته شده و می‌شود، می‌پردازد: نحوه فراگیری یا همان یادگیری، که به پارامترهای متفاوت و متعدد بسیاری بستگی دارد و در این مقاله تنها به یکی از حوزه‌های مشترک آموزش‌دهنده و آموزش‌گیرنده پرداخته می‌شود. در مقاله حاضر به مقایسه اجمالی اثربخشی انواع یادگیری طوطی‌وار و معنادار از دیدگاه شناختی دیوید آزوبل و روانشناسی انسان‌گرایانه کارل راجرز در مقام دو نوع متغیر مستقل^۱ بر متغیر وابسته^۲ فراگیری به‌صورت تحقیقات کتابخانه‌ای و نیز با بهره‌گیری از مشاهدات کلاسی مختلف پرداخته شده است که می‌توان چنین بیان نمود که در یک فرآیند معنی‌دار همچون یادگیری زبان دوم یا سایر، تکرار بیهوده، تقلید و دیگر تمرین‌های طوطی‌وار صرف در کلاس هیچ‌گونه جایگاهی ندارند و هنگامی یادگیری اثربخش می‌گردد که دانسته‌های فعلی فرد به تجربیات گذشته وی گره خورده و معنادار باشد. یکی دیگر از متغیرهایی که اثربخشی آن در این حوزه می‌تواند به‌عنوان

^۱ Independent Variable

^۲ Dependent Variable

متغیر تعدیلگر^۳ یا متغیر مستقل فرعی مورد بررسی قرار گیرد، اهداف آموزشی‌انده این امکان وجود دارد که تمایز بین یادگیری معنادار و یادگیری طوطی‌وار در وهله نخست مهم به نظر نیاید، زیرا در هر دو حالت مطالبی را می‌توان فراگرفت. اما اهمیت تمایز، زمانی روشن می‌گردد که کارایی نسبی دو نوع یادگیری (طوطی‌وار و معنادار) بر مبنای نگهداری یا حافظه بلند مدت مورد بررسی قرار می‌گیرد.

واژه‌های کلیدی: زبان‌های خارجی، روش‌ها و فنون تدریس، دیوید آزوبل، کارل راجرز، روانشناسی، یادگیری.

³ Moderator Variable

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۱۳۲-۱۱۶